

С.Д. Асфендияров атындағы Қазақ Ұлттық Медицина Университеті

Халықаралық денсаулық сақтау кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы: Денсаулық сақтау саласындағы Риск менеджмент

Қабылдаған: Мейіржан Серікұлы

Орындаған: Әбдімүтәліұлы Д

Факультет: ЖМ

Курс: 5

Тобы: 10-32-1

Жоспары

- Риск менеджмент анықтамасы
- Қосымша процесстер рiскiнiң байланыстылығы.
- Риск-менеджментiнiң ұжым iшiнде рiсктерге қарама-қайшы жүйелi iс-шаралар жоспары
- Рисктердi басқару
- Индикаторлар

Риск менеджмент анықтамасы

Медициналық көмек сапасын жоғарылатудың бірден-бір жолы, медициналық мекемелерге, қызметкерлеріне және науқастарға моральдық және физикалық залал келтіретін жағдайларды анықтап, оның шығынын бағалап, кездейсоқ оқиғаларды шектеуге арналған іс-шараларды істеп шығарушы ықтималдарды басқару жүйесін **-риск-менеджмент** деп атайды.

Риск менеджментін басқару денсаулық сақтаудың тиімділігі мен сапасын арттырудың бір жолы, яғни анықтау әсерін бағалау және физикалық және моральдық зиянның ұйымдастырылуы, оның қызметкерлер мен пациенттер тудыратын кездейсоқ оқиғаларды шектеуге арналған, жасалынған қателіктерге қарсы тактика әзірлеуге мүмкіндік береді.

Сапа менеджментінің іргелі қағидаларының бірі- процесс тәсілді қолдану болып табылады. Медициналық мекемелерде рисктерді бағалау қолданыстағы бизнес-процестер тұрғысынан жүргізіледі. Әдетте, екі негізгі процес топтарын ажыратады: негізгі (медициналық) және көмекші.

Менеджменттің дамуы медициналық көмектің сапасын көтеруге тікелей байланысты. Қазақстанда медициналық ұйымдар біртіндеп тәуелсіздікке қол жеткізуде, ал бұл - тікелей денсаулық сақтау саласындағы менеджментке байланысты. Медициналық ұйымдарды дұрыс басқару - медициналық көмектің сапасына айтарлықтай әсер етеді.

Рисктерді басқару мәні тәуекелдер және жеке ұйым ішінде іс-шаралар жүйесін құру болып табылады. Батыс сарапшылардың тұрғысынан рисктерді басқару үшін екі тәсілдерді ажырату қажет: **chelovekoorientirovanny** және жүйелі (ұйымдастырушылық).

Chelovekoorientirovanny тәсіл ұмытшақтық, саяз, абайсызда істелген жеке қателер фокусталады. **Ұйымдастыру тәсіл** адам жұмыс істейтін шарттарына назар аударады, және қателерді кедергі немесе олардың әсерлерін өтеуге қорғау жүйесін құруға негізделген.

Шет елдерде медициналық ұйымдарда пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін жүйелі стандарттар қабылданған. Көптеген мемлекеттерде медициналық көмектің қауіпсіздігі бойынша ұлттық агенттігі құрылған.

Қателіктердің себептері адам және жүйелік компонент болып табылады. Зерттеулерден адам факторы дефекттері маңызды орын алып, медицина қызметкерлерінің қателіктері 40-70% құрайды. Медицина қызметкерлерін зейінмен және сақтықпен істеуге шақыруы пайдасыз.

Науқасқа медициналық көмек көрсету толық болмаған жағдайларды зерттеп қарағанда, 5 жалпы кемшіліктер анықталған;

Өз инициативасын көрсетуге тосқауылдар

нашар коммуникация

сәтсіз жүйе

сәтсіз процесс

Бөлектеу

Жоғарыдағыдан сапаны басқару системасында қауіпсіздіктің төмен екенін көрсетеді.

Рисктерді басқару, медициналық көмек сапасын басқарудың ажырамас компоненті болу қажет.

Медицина ұйымдарына немесе пациенттерге зиян тигізетін проблемаларды талдауға қолданылатын терминдер.

-Пациенттің қауіпсіздігі(patient safety)-жағымсыз нәтижелердің алдын алу немесе емдеу кезінде зақымдануды азайту.

-Риск(risk) ықтимал-бұл объектке шығын алып келуші, осы ықтималға ие болушы кездейсоқ оқиғалар.

-Инцидент, оқиға(incident)-медицина қызметкеріне немесе пациентке зиян келтірген күтпеген және ниеттелмеген оқиғалар, өлуі, мүгедектік, зақым келуі, ауруы.

-Жағымсыз оқиғалар-(adverse event)-медициналық қызмет көрсетумен байланысты пациенттің денсаулығына зиян келтіру(ауыруының асқынуынан емес).

-Қателік(error)-инцидентке(оқиға) алып келген дефекттер, қателіктер,

-Тәуекел ету немесе мүлт кету(nearmisses)- медицина қызметкерінің жүргізген ем-шараларының пациентке зиян келуін, дер кезінде жүргізілген профилактикалық іс-шаралар есебінен алдын алу.

Рисктердің медициналық көмек көрсету процесі мен байланысы

- диагностикалық(дұрыс диагностика қоймау riskі, пациент жөнінде толық информация ала алмауы)
- емдеу (хирургиялық емдеу riskтері, фармакотерапия riskі, асқынулар болуы riskі, күтілмеген дәрілік реакциялар)
- реабилитациялық(реабилитациялау кемшіліктері)
- стационарда пациентке болған жағдай(кұлап қалуы, жайсыз жағдайлардың болуы).

Қосымша процесстер рiскi байланыстылығы

- финанс жағдайы(тиiстi заттардың жетiспеушiлiгi, есеп-қисапты уақтында бермеуi)
- материальды ресурстармен қамтамасыз ету (қажет дәрумендердiң болмауы, электрқуатын, суды тоқтатып тастауы)

Риск-менеджменттің ұжым ішінде рисктерге қарама-қайшы түрде жасайтын жүйелі іс-шаралар жоспары

Риск-менеджмент ұжым ішінде рисктерге қарама-қайшы түрде жүйелі іс-шаралар жоспарын жасайды. Ол үшін ұжымда мониторинг системасы болу керек. Инциденттерді мониторингтеу жүйесіне төмендегілер қарайды:

- инциденттерді тіркеу
- клиникалық оқиғаларды тіркеу
- клиникалық оқиғалар скрининги.

Рисктерді басқару

Рисктерді басқару мультидисциплинарлы жұмыс болып, оған медициналық ұйымдағы барлық мамандардан: дәрігерлер, медбикелер, лаборанттар, медицина инженерлері, администраторлар ж.т.б. тұрады.

Рисктерді басқарудың негізі пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін:

- жағымсыз оқиғалар мен жіберілген қателіктерді анықтау,
- инцидент жөнінде анонимді информация жинау,
- медициналық құжаттарды талдау,
- медицина қызметкерлері мен пациенттерден интервью алу,
- медициналық қызмет көрсетуді тікелей бақылау,
- пациенттердің шағымдарын талдау,
- медициналық мәліметтердің электронды базасын компьютерлік мониторингтеу,
- патологоанатомиялық зерттеулер,
- клинико-анатомиялық конференциялар жүргізу болып есептеледі.

Индикаторлар

Индикаторлар- медициналық қызметтің қауіпсіздігі жүйесін түзудің ажырамас бір бөлігі.

Қауіпсіз медициналық қызмет көрсету индикаторларының негізгі топтарының көрсеткіштері:

Процесс:

- Өкпені жасалма вентиляциялау:трахея интубациясынан соңғы асқынулар.
- Наркоз:наркозды тиімді жүргізу.
- Фармакотерапия:антикоагулянтты дәрілерді, инсулинді қата тағайындау.
- Медициналық көмек көрсетуде:тромбоэмболияның профилактикасын, хирургиялық көмекті кеш орындау.
- Асқынулар:аурухана-ішілік пневмония,медициналық манипуляциядан соңғы пневмоторакс.

Пайдаланылған әдебиеттер

- ▶ 1. ВОЗ. Восьмой форум по вопросам будущего. Управление безопасностью пациентов. - Копенгаген : Европейское региональное бюро ВОЗ, 2005. - 38 с.
- ▶ 2. Вялков А.И., Кучеренко В.З. Организационно-методические аспекты снижения рисков в медицинской практике // ГлавВрач. - 2006. - № 2. - С. 6-11.
- ▶ 3. Губанов Р.С. Разработка стратегии риск-менеджмента // Горный информационно-аналитический бюллетень (научно-технический журнал) Mining informational and analytical bulletin (scientific and technical journal). - 2008. - № 7. - С. 63-67.
- ▶ 4. Рогачев А.Ю. Управление рисками предприятия. Опыт фармацевтической компании // Проблемы анализа риска. - 2008. - Т. 5. - № 4. - С. 30-38.